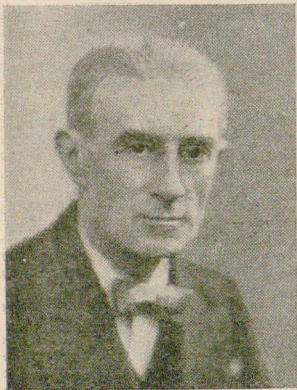

ученикъ на Емиль Песаръ, Жераржъ, и Габриелъ Форé — въ Парижката консерватория; за кантатата си „Мира“ получава втората „Римска премия“ презъ 1901, а презъ 1905 не е билъ допустнатъ да

Морисъ Равель

конкурира за нея. Р. живѣе въ околноститъ на Парижъ, безъ да е заемалъ нѣкаква служба или официално назначение — въ пълната смисълъ на думата — свободенъ художникъ. Той е типиченъ представителъ на французския музикаленъ импресионизъмъ. Изхождащъ отъ Дебюси, той, обаче, има собственъ творчески образъ. Неговитъ клавирни цикли „Gaspar de la nuit“ и „Miroirs“ сж, въ които най-ярко е отразенъ, не само неговия творчески образъ, но въ тѣхъ се проявяватъ и най-сжществениѣ черти на французския музикаленъ импресионизъмъ. Р. обича яркитъ цвѣтове и багри, и избира сюжетитъ си отъ приказнитъ източни страни: пѣснитъ „Шехерезада“, „Симфоничнитъ фрагменти“, балетътъ „Дафнисъ и Хлоя“ и „Испанскитъ импресии“. Р. е модернистъ, но пише и въ старитъ класически форми: менуетъ, сонатина, павана, чийто смѣла хармония и свободенъ ритъмъ иматъ нѣщо съвсемъ малко общо съ кла-

сическитъ майстори. Творби: „Шехерезада“, „Испанска рапсодия“, „Валсъ“ (крайно ефектна композиция) и „Болеро“ (1930), построено върху една тема, и пълно съ динамично-колористични ефекти), балетътъ „Дафнисъ и Хлоя“, 2 Менуета, (единиятъ на името на Хайдн), павана „Гаспаръ на нощта“, и „Огледала“ — поемитъ на А. Бертрамъ, сонатинна, „Благороденъ и сантименталенъ валсъ“, „Игра на водата“ и „Испански импресии“ — за пиано на 2 ржце; сюитата „Майка гжска“ за пиано на 4 ржце; една соната и „Циганка“ — за цигулка и пиано; цикълъ пѣсни „Шехерезада“, „Върху тревата“, „Вокализитъ въ форма на хабанера“, „Природни истории“, 5 гръцки народни пѣсни, една соната за цигулка и чело, единъ струненъ квартетъ, 3 поеми за клавириквартетъ, две флейти и два кларинета, „Интродукция и Алегро“ — за арфа, флейта, кларинетъ и струнни инструменти; „Испански часъ“ — едноактна комическа опера, „Детето и магиитъ“ — лирична драма; концертъ за пиано (само за лѣвата ржка) съ оркестъръ (1931). Р. е инструментиралъ великолепно клавирината творба „Картини отъ една изложба“ на Мусоргски.

Равивандо иль темпо, ит. *ravivando il tempo* — заскоряване на темпото.

Равнопѣние се нарича въ евангелската църква пѣнето на псалмистъ въ равенъ тонъ, — единъ видъ говорно пѣние.

Раднай, Миклошъ — Radnai, Miklós — унгарски компонистъ и музикаленъ критикъ, род. 1 ян. 1892 въ Буда-Пещи, училъ тамъ въ Вишшата музикална школа, и при Феликсъ Молт въ Мюнхенъ; отъ 1919 — преподавателъ въ Вишшата музикална школа, а отъ 1925 — директоръ на операта въ родния си градъ. Композиции: „Приказки“, „Мозайка-сюита“, „Симфония на унгарцитъ“ (съ соли и хоръ), „Юнакъ Орканъ“ и „Петъ поеми“ за оркестъръ, едно клавири-трио, по една соната за цигулка, виола и чело съ пиано, комическата опера „Нѣкогашнитъ влюбени“, пантомимата „Рождениятъ день на инфантата“, клавирни соли и пѣсии.

Радомски, Николаусъ — Radomski, Nicolaus — виденъ полски компо-